

UİB Yeşil Bülten

İklim değişikliği ve sürdürülebilirlik ile ilgili son haberler, görünüm ve duyurular

Bu Sayıda

Dünya Bankası Tarafından Karbon Fiyatlandırmada Mevcut Durum ve Trendler Raporu Raporu Yayınlandı

Avrupa Parlamentosu Net Sıfır Sanayi Yasasını Kabul Etti

Kritik Hammaddeler Tüzüğü Yürürlüğe Girdi

Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi (CSDDD) Avrupa Parlamentosu Tarafından Onaylandı

Uluslararası Standartlar Örgütü Tarafından ISO 59004 Yayınlandı

İklim Değişikliği Başkanlığı İle TÜBİTAK Arasında İş Birliği Protokolü İmzalandı

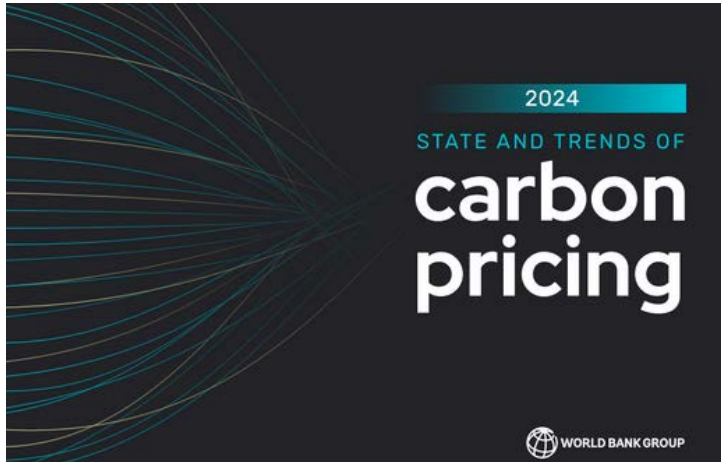
Türkiye, Yenilebilir Enerji Kurulu Gücünde 11'nci Sıraya Yükseldi

SEFİA Tarafından "Kömürden Çıkışın Finansmanı: Türkiye" Raporu Yayınlandı

CDP'nin 2023 Yılı Türkiye Sonuçları ve Lider Şirketler Açıklandı

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

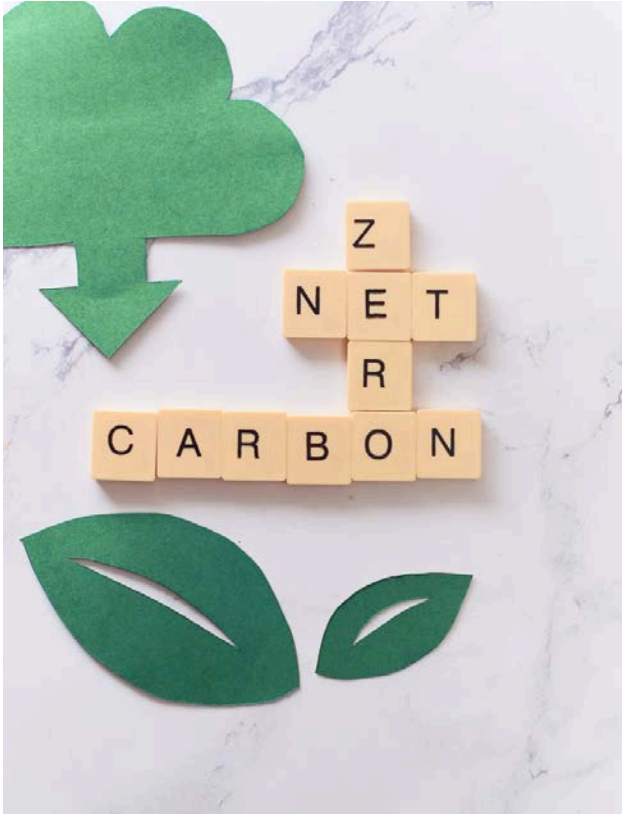
Ar-Ge Şubesi
arge@uib.org.tr

Dünya Bankası Tarafından Karbon Fiyatlandırmada Mevcut Durum ve Trendler Raporu Raporu Yayınlandı

Dünya Bankası tarafından her yıl düzenli olarak yayınlanan "Karbon Fiyatlandırmasının Durumu ve Eğilimleri" raporunun 2024 yılı versiyonunda, karbon piyasalarının 2023 yılı gelişmeleri ele alındı. Rapora göre, mevcut durumda dünyada 75 karbon vergisi ve emisyon ticaret sistemi bulunuyor. Ülkelerin taahhütleri ile uygulanan politikalar arasında uygulama farkı bulunuyor. Karbon fiyatlandırma araçları küresel emisyonların yaklaşık %24'ünü kapsıyor. 2023 yılında Türkiye, Brezilya ve Hindistan gibi orta gelir düzeyinde bulunan ülkelerin karbon fiyatlandırma uygulamalarına yönelik önemli adımlar attığını belirten Rapor, ulusal düzeydeki uygulamaların yanı sıra, bazı yerel yönetimlerde de karbon fiyatlandırma konusunda ilerleme kaydedildiğine vurgu yaptı. 2023 yılında karbon fiyatlandırma gelirleri, ilk kez 100 milyar doları aşarak yeni bir rekora imza attı. Bu artış, özellikle Avrupa Birliği'nde uygulanan yüksek kredi fiyatları nedeniyle gerçekleşti. Toplanan gelirin yarısından fazlası iklim ve doğayla ilgili programların finansmanı için kullanıldı.

Kaynak: <https://openknowledge.worldbank.org/entities/publication/b0d66765-299c-4fb8-921f-61f6bb979087>

Kaynak: <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat/duyurular>

Avrupa Parlamentosu Net Sıfır Sanayi Yasasını Kabul Etti

Avrupa Komisyonu tarafından, iklim nötr bir ekonomiye hızlı geçişi desteklemek ve bu alanda uluslararası rekabet gücünü arttırmak amacıyla "Yeşil Mutabakat Sanayi Planı" kapsamında 16 Mart 2023 tarihinde sunulan "Net Sıfır Sanayi Yasası" teklifine yönelik olarak, AB Konseyi, Avrupa Parlamentosu (AP) ve Komisyon tarafından üzerinde siyasi uzlaşa sağlanan metin, AP Genel Kurulu'nun 25 Nisan 2024 tarihli oturumunda, 361 lehte, 121 aleyhte ve 45 çekimser oy ile kabul edilmiştir.

Ayrıca, Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan "AB dışındaki tesis operatörleri için sınırda karbon düzenleme mekanizması (SKDM) uygulamasına ilişkin rehber"in, Komisyon tarafından hazırlanan Türkçe çevirisi yayımlanmıştır. Türkçe dilindeki rehber [bu bağlantıdan](#) erişilebilmektedir.

Avrupa Komisyonu tarafından 16 Mart 2023 tarihinde yayımlanan Kritik Hammaddeler Tüzüğü, 3 Mayıs 2024 tarihinde AB Resmi Gazetesinde yayımlanarak 23 Mayıs 2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Tüzük ile:

- Yeşil ve dijital dönüşüm ile savunma ve uzay sanayinde için kritik önem taşıyan iki malzeme listesi (34 kritik hammadde ve 17 stratejik hammadde) tanımlanmıştır.
- AB'nin yıllık hammadde tüketimine ilişkin kriterler belirlenmektedir. Buna göre, Birliğin stratejik hammadde tüketiminin en az %10'unun Birlik içindeki madencilik faaliyetlerinden karşılanması, %40'ının Birlik içinde işlenmesi, %25'inin Birlik içindeki geri dönüşüm faaliyetlerinden elde edilmesi gerekmektedir.
- Stratejik teknolojiler üreten büyük şirketlerin (pil, hidrojen, yenilenebilir enerji gibi) tedarik zincirlerine ilişkin olarak düzenli risk değerlendirmeleri yapmaları gerekecektir.

Kritik Hammaddeler Tüzüğü Yürürlüğe Girdi

Kaynak: <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat/duyurular>

Kaynak: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20240419IPR20585/duo-diligence-measures-adopt-rules-for-firms-on-human-rights-and-environment>

Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi (CSDDD) Avrupa Parlamentosu Tarafından Onaylandı

Avrupa Birliği'nin (AB) Avrupa Yeşil Mutabakatı bünyesindeki en önemli yasal düzenlemelerden biri olarak bilinen Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi (CSDDD) Avrupa Parlamentosu tarafından onaylandı. Avrupa pazarında faaliyet gösteren şirketlerin yeşil ekonomiye geçişini teşvik etme amacı olan Direktifin nihai versiyonunda kademeli bir uygulama yaklaşımı benimsenmiş, kapsamı önemli ölçüde daraltılmış ve uygulama süresi uzatılmıştır.

Bu doğrultuda, Direktif kapsamına giren şirketler;

- 1000'den fazla çalışanı olan,
- Yıllık 450 Milyon Euro üzeri ciroya sahip olan,
- AB ve AB dışı şirketler olarak belirlenmiştir.

Buna göre, şirketler temel olarak tedarik zincirlerindeki faaliyetleri takip etmekle yükümlü olacaklar.

Uluslararası Standartlar Örgütü (International Organization for Standardization, ISO) tarafından yayımlanan ISO 59004, döngüsel ekonomi için bir vizyonun ortaya konması için rehberlik sağlıyor ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na katkıda bulunarak, kaynakların döngüsel kullanımını desteklemeyi amaçlıyor.

ISO 59004 standardını benimseyen şirketler;

- Daha sürdürülebilir çözümler sunabilecek,
- Gönüllü ve yasal yükümlülüklerin daha etkili ve verimli bir şekilde yerine getirilmesini sağlayabilecek,
- İklim değişikliğiyle mücadele ve uyum sağlama konularına katkıda bulunabilecek,
- Kaynak kıtlığı ve diğer çevresel, sosyal ve ekonomik risklere karşı dirençlerini artıracak.

ISO 59004'ün tam metnine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Uluslararası Standartlar Örgütü Tarafından ISO 59004 Yayımlandı

Kaynak: <https://www.isoyesilblog.com/uluslararasi-standartlar-orgutu-iso-59004u-yayimladi/>

Kaynak: <https://tubitak.gov.tr/tr/haber/iklim-degisikligi-baskanligi-ile-tubitak-arasinda-turkiyenin-iklim-projeksiyonlarina-iliskin-birligi-protokolu-izmalandi>

İklim Değişikliği Başkanlığı ile TÜBİTAK Arasında İş Birliği Protokolü İmzalandı

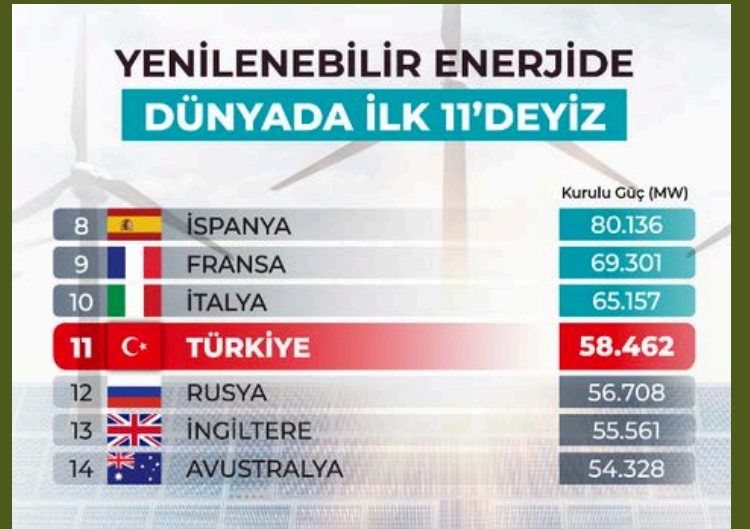
Türkiye'nin iklim projeksiyonlarına ilişkin risklerin tespiti ve uyum politikalarının geliştirilmesi amacıyla, İklim Değişikliği Başkanlığı ile TÜBİTAK arasında bir iş birliği protokolü imzalandı. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından düzenlenen İklim Projeksiyonları Farkındalık Artırma Konferansı'nda imzalanan protokol, Türkiye'nin iklim değişikliği ile mücadeledeki yol haritası açısından önem arz ediyor. Çalışma kapsamında;

- Ülkemizin kayıp ve zararlara karşı uyum ve azaltım politikaları daha net bir şekilde ortaya konulabilecek,
- Gerçekleştirilecek etki-etkilenebilirlik analizleri için doğru ve güvenilir bir bilimsel altlık oluşturulacak,
- İklim değişikliğine yönelik çalışmalar yapan kamu kurumlarına, yerel yönetimlere ve bilim dünyasına katkı sağlanacak.

Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansı tarafından açıklanan 2023 yılı istatistiklerine göre, Türkiye, kurulu güç sıralamasında 11'inciliğe yükseldi. İlk sırada Çin, ABD ve Brezilya yer alırken bu üçlüyü Hindistan, Almanya, Japonya, Kanada, İspanya, Fransa ve İtalya izliyor. Türkiye de 58 bin 462 MW ile 11'nci sırada yer alıyor. Avrupa'da 5'inci sırada yer alan Türkiye'nin ardından da Rusya, İngiltere, Avustralya ve Vietnam geliyor.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, "Yenilenebilir kaynaklarla ürettiğimiz elektrik ile hem ithalatı önlüyor hem de 2053 Net Sıfır Karbon hedefimize adım adım yaklaşıyoruz. Güneşte 3 bin 500 MW, rüzgarda da 1500 MW olacak şekilde 2035 yılına kadar 12 yıl boyunca toplam 60 bin MW'lık yeni kurulu güce ulaşmak istiyoruz. 2024 Nisan itibariyle bin 400 megavattı aşmış durumdayız. Yıl sonunda mutlaka 5 bin MW hedefini yakalayacağız." dedi.

Türkiye, Yenilenebilir Enerji Kurulu Gücünde 11'nci Sıraya Yükseldi

Kaynak: <https://enerji.gov.tr/haber-detay?id=21306>

Kaynak: <https://sefia.org/arastirmalar/komurden-cikisin-finansmani-turkiye-ornegi/>

SEFİA Tarafından “Kömürden Çıkışın Finansmanı: Türkiye” Raporu Yayımlandı

Sürdürülebilir Ekonomi ve Finans Araştırmaları Derneği (SEFİA) ve E3G tarafından yayımlanan “Kömürden Çıkışın Finansmanı: Türkiye Örneği” raporda Türkiye'nin kömürden çıkış maliyeti incelendi. Raporun öne çıkan bulgularına göre;

- 2026 yılında Türkiye’de karbon fiyatı uygulamasının başlamasıyla beraber, kömürlü termik santraller lisans sürelerinin sonuna kadar toplamda 45 milyar dolarlık zarar ediyor.
- Karbon fiyatının uygulanmaya başlamasıyla beraber, 2026 yılından itibaren Türkiye’deki iki kömürlü termik santral dışında tüm santraller zarar etmeye başlıyor.
- Çalışma, 2026 yılından itibaren Türkiye’de uygulanacak karbon fiyatını, 2035’e kadar Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi’ndeki (AB ETS) mevcut karbon fiyatının sadece üçte biri olarak devreye alıyor. 2035 sonrası için ise bu fiyat AB ETS’sinin ancak yarısına kadar yükseliyor. Bu kadar düşük seviyede varsayılan karbon fiyatı bile santrallerin zarar etmesine neden oluyor.
- Kömürden çıkış senaryosunda, 2021-2035 yılları arasındaki dönemde, elektrik üretiminde yerli kaynakların payı yüzde 51,3’ten yüzde 73,6’ya yükseliyor.

CDP'nin 2023 Yılı Türkiye Sonuçları ve Lider Şirketler Açıklandı

Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu tarafından 2023 yılı İklim Değişikliği ve Su Programı Türkiye sonuçları ve lider şirketleri açıklandı. Açıklanan sonuçlara göre, raporlama yapan Türk şirketlerinin emisyon verilerinde olumlu bir trend gözlemleniyor. Geçen yıla göre emisyonlarında mutlak bir artış raporlayan şirketlerin oranı yüzde 25’e düşerken, emisyonlarını azaltan şirketlerin oranı ise yüzde 53’e yükseldi. Türkiye’deki şirketlerin çevresel verilerini açıklama oranı ise yüzde 36 artarak 116 şirkete ulaştı. Rapora göre, Türkiye’deki şirketlerin su risklerinin doğrudan operasyonları üzerindeki potansiyel finansal etkisi 2 milyar dolar civarında, bu risklerle başa çıkmak için gereken tahmini yatırımların maliyeti ise 1,7 milyar dolar seviyesinde. Ancak, fırsatların potansiyel finansal getirisi 6,3 milyar dolar ile su risklerinin maliyetlerinden üç kat daha fazla.

Kaynak: <https://gazetesu.sabanciuniv.edu/tr/cdpnin-2023-yili-turkiye-sonuclari-ve-lider-sirketler-aciklandi>

